

Jubiliejinei šokių šventei Baltimorėje praūžus

Laurynas R. Misevičius. JAV Nepriklausomybės 240-ųjų metinių savaitgalį gražiausiame „Žaviojo miesto“ rajone – Vidinėje įlankoje – skambėjo lietuviškos dainos ir sukosi rateliai, o Amerikos lietuvių sostinė bent trumpam iš Čikagos persikėlė į Atlanto vandenyno pakrantę... ten, kur didžiausias Rytų pakrantės uostamiestis Baltimorė virto BaltiLietuva.

Apie unikalią Europos šaknų raidą rašiusi Jūratė Statkutė de Rosales daugelį mūsų įtikino išskirtiniu Baltų vaidmeniu Senojo pasaulio istorijoje – o gal ir Baltimorės miestas savo pavadinimą gavo ne iš anglų-airių kilmės Lordo pavardės, o Baltijos jūros?! Kaip ten bebūtų, lietuviškų akcentų stambiausiame nepriklausomame Jungtinių Valstijų didmiestyje (Baltimorė nėra jokios Merilando valstijos grafystės sudėtyje) netrūksta, ir dabar viename didžiausių Šiaurės Amerikos uostamiesčių tebegyvena apie 10 tūkstančių mūsų tautiečių, nemažai jų susibūrę į oficialią JAV Lietuvių Bendruomenės apylinkę, tebeturintys jau kelis dešimtmečius gyvuojančią tautinių šokių grupę „Malūnas“ (vadovas Rytis Grybauskas).

Šalia Baltimorės centrinės

bibliotekos – vilniečių dovanota
dainininko F. Zappos skulptūra.
Ingridos Misevičienės nuotr.

Vos prieš keletą metų Vilniaus miestas Baltimorei padovanojo šiame mieste gyvenusio žymaus roko muzikos atlikėjo Franko Zappos skulptūrą, senamiestyje tebestūkso kelių aukštų Lietuvių Namai, beje, neseniai atšventę savo šimtmetį, o juose kasmet organizuojamos iškilmingos tautinės šventės. Tačiau XV išeivijos tautinių šokių šventės dalyviai kažin ar būtų sutilpę ir į visus 3 Lietuvių Namų aukštus – jie netilpo net į abu šešiolikaukščio *Hiltono* viešbučio pastatus, trispalvės išdidžiai plazdėjo vėjyje ir virš šalimais stūksančių *Marriottto* bei *Hyatto*

Lietuvių namai šiemet švenčia 100-ąjį jubiliejų. Ingridos Misevičienės nuotr.

daugiaaukščių. Visgi ne kasdien užjūryje draugėn suvažiuoja 1800 šokėjų, atstovaujančių 46 kolektyvus ir 6 šalis! Visi keliai pirmąjį liepos mėnesio savaitgalį vedė į Baltimore, o dar ir dabar daugeliui mūsų šokių ausyse skamba Tautiška giesmė, kurią Amerikos gimtadienio rytmetį giedojome „Žaviojo miesto“ įlankoje, viename ratelyje sukomės kartu su LR Seimo pirmininke Loreta Graužiniene. Vakar iniciatyvą iš Merilando valstijos uostamiesčio perėmė viso pasaulio lietuvių bendruomenės, Tautišką giesmę sugiedojome ir vos suspėję sugrįžti į Portlandą.

Tautiška giesmė Baltimorėje. Sandros Ščedrinės nuotr.

Tautiška giesmė Portlande. Dariaus Kuzmicko nuotr.

Lituanistikos tyrimo ir studijų centro Čikagoje paroda apie išeivijos tautinių šokių švenčių istoriją. Ingridos Misevičienės nuotr.

Kaip žinia, prieš šešis dešimtmečius surengta pirmoji išeivijos Dainų šventė, o jau kitąmet, 1957-aisiais, Čikagoje įvyko Šiaurės Amerikos lietuvių Šokių šventė.

Liepos 3 d. Baltimorėje jau penkioliką kartą rinkosi šokėjai – šįsyk iš 19 JAV ir 4 Kanados miestų, taip pat svečiai iš Kauno bei Panevėžio, o dar ir Stokholmo, Londono bei Tel Avivo – pirmą kartą išeivijos tautinių šokių šventėje dalyvavo Izraelio lietuvių grupė „Vija“. Specialiai šiam renginiui Baltimorėje buvo sukurta ir pristatyta Lituanistikos tyrimo ir studijų centro Čikagoje paroda apie visų Šiaurės Amerikos lietuvių tautinių šokių švenčių istoriją. „Šok, dainuok, nepasensi“ – rašė prieš 60 metų pirmosios šventės Čikagoje organizatorius Bruno Shotas, o jo išmintimi vadovavosi ir šių metų dalyviai Baltimorėje – jau ko ko, bet šokių ir dainų ištisą praėjusį savaitgalį nė viename iš pagrindinių Vidinės įlankos viešbučių netrūko.

Kaip taikliai pastebėjo vienas XV šokių šventės svečių iš „Klevo lapo“ šalies Linas, liepos 3-ąją Hilton-Baltimorė nejučia tapo vos ne tikru „Vingio parku“. Visgi, skirtingai negu „įprasta“ daugiatūkstantinėje mūsų tautiečių minioje Tėvynėje, tarp išeivijos lietuvių nekilo jokių konfliktų ar susistumdymų, nors šalia esančiose kavinėse ir paties viešbučio baruose visą savaitgalį laisvai „liejosi“ mūsų šalies aludarių pasididžiavimas „Švyturys“. Neturėjo ką veikti ir viešbučio apsauga bei miesto policija, nebent laisvą laiką galėjo skirti vienos seniausių pasaulyje kalbų pasimokymui, nes lietuviškai prašneko kone visas Inner Harboro rajonas.

„Šaukia ten tave kelionė“ – žymaus išeivijos poeto Bernardo Brazdžionio posmu į „Žavųjų miestą“ kvietė XV šokių šventės pirmininkas, Vašingtone gyvenantis Amerikos lietuvis Linas L. Orentas bei jauniausias šventės istorijoje meno vadovas Tomas Mikuckis iš Bostono. Ir prikvietė tūkstančius žiūrovų – pirmąkart Baltimorėje vykusiame tokiaame renginyje stebėtinau gausiai „Royal Farms“ arenoje susirinkę žiūrovai išvydo trijų dalių programą, kurią atliko besikeičiančios įvairaus amžiaus šokėjų grupės iš 17 valstijų, 3 Kanados apygardų, Lietuvos, Didžiosios Britanijos, Švedijos ir Izraelio. Ilgas ir vingiuotas kelias lietuvių, palikusių savo Tėvynę... Įvairiomis bangomis, kartomis ir laikotarpiais leidžiamės į margąjį pasaulį, tačiau mūsų tautos šventės bei tradicijos, meilė gimtinei neapleidžia nė vieno, kur begyventume.

Dar ketvirtajame praėjusio amžiaus dešimtmetyje Atlanto vandenyno nugalėtojų Dariaus ir Girėno atminimui liepos 17-oji paskelbta Amerikos lietuvių vienybės diena. Suvienyti lietuvius stengtasi nuo Karaliaus Mindaugo laikų... ilgainiui ši data pervadinta į Pasaulio lietuvių vienybės dieną, o prieš keletą metų LR Seimas šią dieną paskelbė atmintina, taigi šiomet jubiliejinė išeivijos tautinių šokių šventė tapo puikia uvertiūra Pasaulio lietuvių vienybės dienos pažymėjimui. Tuo tarpu

mes jau laukiame Lietuvos Nepriklausomybės šimtmečiui skirtos Dainų šventės, nes už poros metų visi keliai ves į Pasakų miestą ant Neries kranto. Iki susitikimo Vilniuje!

Šokių šventės Baltimorėje akimirkos. Ingridos Misevičienės nuotr.

www.pasauliolietuvis.lt

Mielai pasidalysime svetainėje ir žurnale skelbiamais tekstais ir nuotraukomis, tik prašome nurodyti informacijos šaltinį ir autorius.